
**Belgische Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

GEWONE ZITTING 1997 - 1998 (*)

5 MEI 1998

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de artikelen 318 tot
323 van de nieuwe gemeentewet
betreffende de gemeentelijke
volksraadpleging**

AMENDEMENTEN

**Nr. 6 VAN DE HEREN DELEUZE EN
TAVERNIER**

Art. 1bis (nieuw)

**Een artikel 1bis (nieuw) invoegen, luidend als
volgt :**

«Art. 1bis. — *Het opschrift van titel XV van de
nieuwe gemeentewet, ingevoegd bij de wet van 10 april
1995, wordt vervangen door het volgende opschrift:
«Het gemeentelijk referendum».*».

VERANTWOORDING

Het is de bedoeling de gemeentelijke volksraadpleging
te vervangen door een echt, bindend referendum.

Zie:

- 1174 - 96 / 97:

- N° 1 : Wetsvoorstel van de heren Michel, Vanvelthoven,
mevr. Cahay-André en heren Eerdekens en Willems.
- N°s 2 tot 4 : Amendementen.

(*) Vierde zitting van de 49ste zittingsperiode

**Chambre des Représentants
de Belgique**

SESSION ORDINAIRE 1997 - 1998 (*)

5 MAI 1998

PROPOSITION DE LOI

**modifiant les articles 318 à 323 de la
nouvelle loi communale, relatifs à la
consultation populaire communale**

AMENDEMENTS

N° 6 DE MM. DELEUZE ET TAVERNIER

Art. 1^{er}bis (nouveau)

**Insérer un article 1^{er}bis (nouveau) libellé
comme suit :**

«Art. 1^{er}bis. — *L'intitulé du titre XV de la nouvelle
loi communale, inséré par la loi du 10 avril 1995, est
remplacé par l'intitulé suivant : «Du référendum com-
munal».*».

JUSTIFICATION

Il s'agit de remplacer la consultation populaire commu-
nale par un véritable référendum ayant force obligatoire.

Voir:

- 1174 - 96 / 97:

- N° 1 : Proposition de loi de MM. Michel, Vanvelthoven,
Mme Cahay-André et MM. Eerdekens et Willems.
- N°s 2 à 4 : Amendements.

(*) Quatrième session de la 49ème législature

Nr. 7 VAN DE HEREN DELEUZE EN TAVERNIER

Art. 2

In het voorgestelde artikel 318, eerste lid, de woorden «de inwoners te raadplegen over de aangelegenheden als bedoeld in de artikelen 117, 118, 119, 121, 122 en 135, §2» **vervangen door de woorden** «een kwestie met betrekking tot de aangelegenheden als bedoeld in de artikelen 117, 118, 119, 121, 122 en 135, §2, door de gemeenteraadskiezers te doen oplossen».

VERANTWOORDING

Per definitie geeft de volksraadpleging slechts een adviserende draagwijdte aan de wilsuiting van het kiezerskorps. Uit een juridisch oogpunt is de gemeentelijke overheid geenszins verplicht er rekening mee te houden. Daar staat tegenover dat het resultaat van een referendum bindend is, aangezien de kiezers in de plaats van de gemeenteraad de gemeentebelangen ter harte nemen.

Nr. 8 VAN DE HEREN DELEUZE EN TAVERNIER

Art. 3

In het voorgestelde artikel 318bis de volgende wijzigingen aanbrengen :

1° de woorden «een volksraadpleging» **vervangen door de woorden** «een gemeentelijk referendum»;

2° de tweede zin weglaten.

VERANTWOORDING

Het is de bedoeling dat alle inwoners (die sinds ten minste zes maanden in de gemeente hun woonplaats hebben, er een onbeperkt verblijfsrecht genieten of ouder zijn dan zestien jaar) om een gemeentelijk referendum kunnen verzoeken. Aangezien, in het geval van een referendum, de beslissing in de plaats van de gemeenteraad wordt genomen, mogen evenwel uitsluitend de gemeenteraadskiezers voor deelname daaraan in aanmerking komen. Uiteraard dient daarbij rekening te worden gehouden met de in uitzicht gestelde herziening van artikel 8 van de Grondwet, die ertoe strekt het gemeentelijk stemrecht uit te breiden tot alle buitenlanders die sinds meer dan vijf jaar op wettige wijze in België verblijven.

Nr. 9 VAN DE HEREN DELEUZE EN TAVERNIER

Art. 4

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling :

N° 7 DE MM. DELEUZE ET TAVERNIER

Art. 2

Dans l'article 318, alinéa 1er, proposé, remplacer les mots «de consulter les habitants de la commune sur» **par les mots** «de faire régler par les électeurs communaux une question relative à».

JUSTIFICATION

La consultation populaire, par définition, ne donne à l'expression du corps électoral qu'un pouvoir d'avis, auquel l'autorité communale n'est juridiquement nullement liée. A l'inverse, les résultats d'un référendum ont force obligatoire puisque le corps électoral règle les intérêts communaux en lieu et place du conseil communal.

N° 8 DE MM. DELEUZE ET TAVERNIER

Art. 3

A l'article 318bis proposé, apporter les modifications suivantes :

1° remplacer les mots «une consultation populaire» **par les mots** «un référendum communal»;

2° supprimer la seconde phrase.

JUSTIFICATION

Il s'agit de permettre à tous les habitants (domiciliés depuis plus de six mois, en séjour illimité et âgés de plus de seize ans) de demander l'organisation d'un référendum communal. La participation au référendum, parce qu'il est décisionnel en lieu et place du conseil communal, doit en revanche être réservée aux électeurs communaux, compte tenu évidemment de l'éminente révision de l'article 8 de la Constitution élargissant le droit de vote communal à tous les étrangers séjournant légalement en Belgique depuis plus de cinq ans.

N° 9 DE MM. DELEUZE ET TAVERNIER

Art. 4

Remplacer cet article par la disposition suivante :

«Art. 4. — In artikel 319, eerste lid, van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 10 april 1995, worden de woorden «van een raadpleging» vervangen door de woorden «van een referendum», en worden de woorden «gemeenteraadskiezers» vervangen door de woorden «inwoners van de gemeente».»

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording van de amendementen op de artikelen 2 en 3.

Nr. 10 VAN DE HEREN DELEUZE EN TAVERNIER

Art. 4bis (nieuw)

Een artikel 4bis (nieuw) invoegen, luidend als volgt :

«Art. 4bis. — In artikel 320, 1°, van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 10 april 1995, worden de woorden «de voorgenomen raadpleging» vervangen door de woorden «het voorgenomen referendum».».

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording van het amendement op artikel 2.

Nr. 11 VAN DE HEREN DELEUZE EN TAVERNIER

Art. 5

In het 2° van de voorgestelde tekst, de woorden «een volksraadpleging» vervangen door de woorden «een gemeentelijk referendum».

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording van het amendement op artikel 2.

Nr. 12 VAN DE HEREN DELEUZE EN TAVERNIER

Art. 6

In het voorgestelde artikel 322 de volgende wijzigingen aanbrengen :

1° in het eerste lid, de woorden «onverminderd artikel 318bis» weglaten;

2° in het eerste en het tweede lid, de woorden «de volksraadpleging» vervangen door de woorden «het gemeentelijk referendum»;

«Art. 4. — Dans l'article 319, alinéa 1er, de la même loi, inséré par la loi du 10 avril 1995, les mots «d'une consultation» sont remplacés par les mots «d'un référendum», et les mots «électeurs communaux» sont remplacés par les mots «habitants de la commune».».

JUSTIFICATION

Cfr. justifications des amendements aux articles 2 et 3.

N° 10 DE MM. DELEUZE ET TAVERNIER

Art. 4bis (nouveau)

Insérer un article 4bis (nouveau), libellé comme suit :

«Art. 4bis. — Dans l'article 320, 1°, de la même loi, inséré par la loi du 10 avril 1995, les mots «de la consultation proposée» sont remplacés par les mots «du référendum proposé».».

JUSTIFICATION

Cfr. justification de l'amendement à l'article 2.

N° 11 DE MM. DELEUZE ET TAVERNIER

Art. 5

Au 2°, dans le texte proposé, remplacer les mots «une consultation populaire» par les mots «un référendum communal».

JUSTIFICATION

Cfr. justification de l'amendement à l'article 2.

N° 12 DE MM. DELEUZE ET TAVERNIER

Art. 6

A l'article 322 proposé, apporter les modifications suivantes :

1° à l'alinéa 1er supprimer les mots «sans préjudice de l'article 318bis»;

2° aux alinéas 1er et 2, remplacer les mots «à la consultation populaire» par les mots «au référendum communal»;

3° in het vijfde lid, de woorden «De volksraadpleging» vervangen door de woorden «Het referendum»;

4° het zesde en het zevende lid vervangen door de volgende bepalingen :

«Tot stemopneming wordt slechts overgegaan indien een percentage van de kiezers van de gemeente dat ten minste gelijk is aan dat van de inwoners die het verzoek om een referendum hebben gesteund, aan het referendum heeft deelgenomen, op voorwaarde dat dat percentage ten minste overeenstemt met 10 % van de kiezers en met 20 % zo de gemeente minder dan 25.000 inwoners telt.

Als het referendum georganiseerd wordt op initiatief van de gemeenteraad, wordt slechts tot stemopneming overgegaan indien ten minste 10 % van de kiezers van de gemeente aan het referendum heeft deelgenomen of 20 % zo de gemeente minder dan 25.000 inwoners telt.».

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording van de amendementen op de artikelen 2 en 3.

Nr. 13 VAN DE HEREN DELEUZE EN TAVERNIER

Art. 7

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 7. — In artikel 323 van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 10 april 1995, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

A) in het eerste en het tweede lid, wordt het woord «raadpleging» telkens vervangen door het woord «referendum»;

B) in het derde lid, wordt het woord «raadpleging» telkens vervangen door de woorden «gemeentelijk referendum»;

C) in het vierde lid, wordt het woord «geraadpleegd» vervangen door de woorden «opgeroepen om deel te nemen aan een referendum», het woord «raadplegingen» vervangen door het woord «referenda», en het woord «volksraadpleging» vervangen door het woord «referendum.»»

3° à l'alinéa 5, remplacer les mots «La consultation» par les mots «Le référendum»;

4° remplacer les alinéas 6 et 7 par les dispositions suivantes :

«Il n'est procédé au dépouillement que si un pourcentage des électeurs communaux au moins égal à celui des habitants qui ont soutenu la demande de référendum, a participé au référendum à condition que ce pourcentage atteigne au moins 10 % des électeurs et 20 % lorsque la commune comporte moins de 25.000 habitants.

Si le référendum est organisé à l'initiative du conseil communal, il n'est procédé au dépouillement que si au moins 10 % des électeurs communaux ont participé au référendum ou 20 % s'il s'agit d'une commune comportant moins de 25.000 habitants.».

JUSTIFICATION

Cfr. justifications des amendements aux articles 2 et 3.

N° 13 DE MM. DELEUZE ET TAVERNIER

Art. 7

Remplacer cet article par la disposition suivante :

«Art. 7. — A l'article 323 de la même loi, inséré par la loi du 10 avril 1995, sont apportées les modifications suivantes :

A) aux alinéas 1er et 2, les mots «d'une consultation» sont chaque fois remplacés par les mots «d'un référendum»;

B) à l'alinéa 3, les mots «nulle consultation populaire ne peut être organisée» sont chaque fois remplacés par les mots «nul référendum communal ne peut être organisé»;

C) à l'alinéa 4, les mots «être consultés» sont remplacés par les mots «être appelés à participer à un référendum», et les mots «qu'une seule consultation» sont remplacés par les mots «qu'un seul référendum.»».

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording van de amendementen op de artikelen 2 en 3.

Nr. 14 VAN DE HEREN **DELEUZE EN TAVERNIER**

Art. 8 (*nieuw*)

Een artikel 8 (*nieuw*) invoegen, luidend als volgt :

«Art. 8. — *In artikel 324, eerste lid, van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 10 april 1995, wordt het woord «raadpleging» vervangen door de woorden «gemeentelijk referendum».*».

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording van het amendement op artikel 2.

Nr. 15 VAN DE HEREN **DELEUZE EN TAVERNIER**

Art. 9 (*nieuw*)

Een artikel 9 (*nieuw*) invoegen, luidend als volgt :

«Art. 9. — *In artikel 325 van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 10 april 1995, wordt het woord «volksraadpleging» vervangen door de woorden «gemeentelijk referendum», en wordt het woord «raadpleging» vervangen door het woord «referendum».*»

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording van het amendement op artikel 2.

Nr. 16 VAN DE HEREN **DELEUZE EN TAVERNIER**

Art. 10 (*nieuw*)

Een artikel 10 (*nieuw*) invoegen, luidend als volgt :

«Art. 10. — *In artikel 326 van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 10 april 1995, worden de woorden «de raadpleging» telkens vervangen door de woorden «het gemeentelijk referendum», en worden de woorden «zullen worden geraadpleegd» vervangen door de woorden «zich zullen kunnen uitspreken».*»

JUSTIFICATION

Cfr. justifications des amendements aux articles 2 et 3.

N° 14 DE MM. **DELEUZE ET TAVERNIER**

Art. 8 (*nouveau*)

Insérer un article 8 (*nouveau*), libellé comme suit :

«Art. 8. — *Dans l'article 324, alinéa 1er, de la même loi, inséré par la loi du 10 avril 1995, les mots «d'une consultation populaire» sont remplacés par les mots «d'un référendum communal».*».

JUSTIFICATION

Cfr. justification de l'amendement à l'article 2.

N° 15 DE MM. **DELEUZE ET TAVERNIER**

Art. 9 (*nouveau*)

Insérer un article 9 (*nouveau*), libellé comme suit :

«Art. 9. — *Dans l'article 325 de la même loi, inséré par la loi du 10 avril 1995, les mots «d'une consultation populaire» sont remplacés par les mots «d'un référendum communal», et les mots «d'une consultation» sont remplacés par les mots «d'un référendum».*».

JUSTIFICATION

Cfr. justification de l'amendement à l'article 2.

N° 16 DE MM. **DELEUZE ET TAVERNIER**

Art. 10 (*nouveau*)

Insérer un article 10 (*nouveau*), libellé comme suit :

«Art. 10. — *Dans l'article 326 de la même loi, inséré par la loi du 10 avril 1995, les mots «d'une consultation populaire» sont remplacés par les mots «d'un référendum communal», les mots «de la consultation populaire» sont remplacés par les mots «du référendum communal», et les mots «seront consultés» sont remplacés par les mots «seront appelés à se prononcer».*».

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording van het amendement op artikel 2.

Nr. 17 VAN DE HEREN DELEUZE EN TAVERNIER

Art. 11 (*nieuw*)

Een artikel 11 (*nieuw*) invoegen, luidend als volgt :

«Art. 11. — In artikel 328 van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 10 april 1995, worden de woorden «gemeentelijke volksraadpleging» vervangen door de woorden «gemeentelijk referendum».».

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording van het amendement op artikel 2.

Nr. 18 VAN DE HEREN DELEUZE EN TAVERNIER

Art. 12 (*nieuw*)

Een artikel 12 (*nieuw*) invoegen, luidend als volgt :

«Art. 12. — In artikel 329 van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 10 april 1995, worden de woorden «de raadpleging» vervangen door de woorden «het referendum».».

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording van het amendement op artikel 2.

JUSTIFICATION

Cfr. justification de l'amendement à l'article 2.

N° 17 DE MM. DELEUZE ET TAVERNIER

Art. 11 (*nouveau*)

Insérer un article 11 (*nouveau*), libellé comme suit :

«Art. 11. — Dans l'article 328 de la même loi, inséré par la loi du 10 avril 1995, les mots «d'une consultation populaire communale» sont remplacés par les mots «d'un référendum communal.».».

JUSTIFICATION

Cfr. justification de l'amendement à l'article 2.

N° 18 DE MM. DELEUZE ET TAVERNIER

Art. 12 (*nouveau*)

Insérer un article 12 (*nouveau*), libellé comme suit :

«Art. 12. — Dans l'article 329 de la même loi, inséré par la loi du 10 avril 1995, les mots «de la consultation» sont remplacés par les mots «du référendum.».».

JUSTIFICATION

Cfr. justification de l'amendement à l'article 2.

O. DELEUZE
J. TAVERNIER